

Oncologisch voetzorgverlener (OVV)

Oncologisch voetzorgverlener

Een oncologisch voetzorgverlener (OVV) verleent voetzorg aan kankerpatiënten. Een OVV is opgeleid om voeten te screenen, bijwerkingen van behandelingen te herkennen, de voeten te verzorgen - mits de situatie dat toelaat - en bevindingen terug te koppelen aan het oncologisch behandelteam. Een OVV kan ook preventieve maatregelen nemen zodat eventuele klachten voorkomen kunnen worden.

Doel

Het doel van oncologische voetzorg is de voeten van kankerpatiënten in een zo optimaal mogelijke conditie te brengen en te houden. Zo wordt de veiligheid en de gezondheid van de kankerpatiënt ondersteund. Deze vorm van voetzorg wordt altijd verleend in afstemming met het behandelteam.

Behandeling van kanker

Iemand die een behandeling voor de ziekte kanker ondergaat, kan te maken krijgen met bijwerkingen. Een behandeling met chemotherapie of doelgerichte therapie kan bijvoorbeeld bijwerkingen geven aan de nagels en huid van de voeten.

Ook kan de lichamelijke weerstand in een bepaalde periode van de behandeling laag zijn. Voor de voetzorgverlener is het van belang te weten wanneer zo'n periode zich voordoet, omdat bepaalde handelingen dan niet verricht mogen worden.

Oncologisch behandelteam

Naast een oncoloog bestaat het behandelteam meestal uit verpleegkundig specialisten, oncologieverpleegkundigen en psychosociaal zorgverleners. Goede communicatie is van groot belang, zowel met de patiënt als binnen het team en met ondersteunende zorgverleners. Voor het behandelteam is het belangrijk te weten dat zij kankerpatiënten met voetproblemen veilig kunnen verwijzen naar een OVV.

Bent u kankerpatiënt, dan is het van belang dat u een OVV laat weten of u onder behandeling bent. Meld wanneer de laatste chemokuur of bestraling heeft plaatsgevonden en wie uw oncologisch behandelaar en huisarts zijn. Een kankerpatiënt mag namelijk niet zonder meer een voetzorgtraject ondergaan. Een OVV kan overleg plegen met uw medisch specialist.

Intakegesprek

De eerste afspraak bij een OVV is een intakegesprek. De patiënt vult een korte vragenlijst in, onder meer over de klachten, het ziekteverleden, eventuele medicatie en orthopedische hulpmiddelen. Als iemand actief wordt behandeld voor kanker, is het belangrijk dat de verpleegkundige of behandelend arts aangeeft dat er geen contra-indicatie is voor de voetzorg.

Signaalfunctie

De huid en de nagels hebben een belangrijke signaalfunctie. Veranderingen kunnen een indicatie zijn voor verwijzing naar het oncologisch behandelteam. Een OVV kan hierin een belangrijke rol vervullen.

Screening

Voordat een kankerpatiënt behandeld wordt, kan een OVV de voeten preventief screenen. Bij dit onderzoek worden de voeten gecontroleerd op aanwezigheid van huid- en voetproblemen, zoals mogelijke wondjes, schimmelinfecties of nagelaandoeningen. Eventuele waarnemingen kunnen belangrijk zijn voor de behandeling.

Hand-voetsyndroom

Een mogelijke bijwerking van chemotherapie is het hand-voetsyndroom. Mogelijke klachten zijn: blaren, infecties, jeuk, pijn of gevoeligheid, roodheid, een schilferende of vervellende huid of zwelling aan beide voeten tegelijkertijd. Als een OVV deze klachten signaleert, zal deze de behandelend specialist hiervan op de hoogte brengen.

Bent u kankerpatiënt, dan kan uw behandelend arts of verpleegkundige u verwijzen naar een OVV voor een voetbehandeling. Zonder uw toestemming mag een OVV geen medische informatie uitwisselen. Daarom worden bevindingen voor de arts of verpleegkundige aan u meegegeven. Een OVV zet voetzorgtrajecten bij kankerpatiënten alleen in met toestemming van de behandelend arts of verpleegkundige.

OVV-behandeling

Een OVV-behandeling kan bestaan uit: het verwijderen van pathologisch eelt, het dunner frezen van verdikte nagels, het reguleren van ingegroeide nagels en het repareren van gespleten nagels. Een ontspannende voet- en onderbeenmassage is ook mogelijk. Er wordt een speciale massagetechniek toegepast zonder enige vorm van druk. Een OVV weet wanneer deze massage wel en niet toegepast mag worden. Bij sommige vormen van kanker of bijwerkingen als gevolg van de behandeling, is elke vorm van massage contra-geïndiceerd.

Communicatie

Iemand bij wie kanker is geconstateerd, heeft vaak slecht nieuws te verwerken gekregen. Een OVV kan op een professionele manier omgaan met de emoties die hieruit voortkomen. Uiteraard is dit een vertrouwelijk gesprek.

De specialisatie OVV is mede gestart naar aanleiding van een onderzoek dat in 2013 is gehouden onder 8.000 voetzorgverleners in Nederland. Van hen heeft 80% aangegeven dat er vaak mensen in de praktijk komen die actief voor kanker worden behandeld. Deze voetzorgverleners hebben ook aangegeven onvoldoende kennis te hebben van kanker, de behandelingen en de bijwerkingen ervan. Daardoor kunnen zij veilige voetzorgverlening niet garanderen.

De Medische Voet

Kennisplatform voor integrale voetzorg

Opleiding

Een OVV heeft een aanvullende opleiding gevolgd van vijf theoriedagen en vijf praktijkdagen. De praktijk bestaat uit stages op een oncologieafdeling van een ziekenhuis, een inloophuis voor kankerpatiënten en een hospice. Een OVV is een ervaren en gediplomeerde voetzorgprofessional met minimaal vijf jaar praktijkervaring.

Disclaimer

De informatie in deze folder is bedoeld om kankerpatiënten en hun behandelaars een beeld te geven van de voetzorg die een OVV kan verlenen. Bij gezondheidsklachten wordt geadviseerd een arts te raadplegen. Copyright 2014: De Medische Voet.

**Zoekt u een oncologisch voetzorgverlener?
Kijk dan op: www.demedischevoet.nl**

